

Protokoll 3/2024

fört vid Arbetsmarknadsnämndens sammanträde tisdagen
den 23 april 2024 kl. 16:00-16:50, Verksamhetsbesök -
Lundaverkstaden/Stocket återbruk

Ledamöter

Arvid Vikman Rindevall (S) Ordförande
Johan Kling (C) Vice ordförande
Frida Bengtsson (S)
Nassir Abdullahi Ali (S)
Ulla Sjöberg (S)
Oscar Karlsson (S)
Maria Ljuslin (V)
Kristina Mattsson (MP)
Per Rosencrantz (M)
Annika Friberg (M)
Edward Hamilton (M)
Christina Tufvesson (L)
Ann-Christine Carlberg (SD)

Ersättare

Solveig Holmgren (S)
Stefan Engström (S)
Mansur Jama (MP)
Aura Baila (M)
Olof Peterson (M)
Alicja Lindell (M)

Övriga närvarande

Karina Uddén Förvaltningschef
Anders Nordborg Tjänsteman

Justerare

Arvid Vikman Rindevall, Johan Kling

Datum för justering

2024-04-23

Paragraf

§4, §§10-12

Sekreterare

Lykke Ask

§ 4**Underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027**

AMF 2023/655

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkände Underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera ärendet omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknadsnämndens underlag för budget 2025 med inriktning för 2026 och 2027 tar upp strategiskt viktiga frågor som berör verksamheten, med fokus på de frågor och faktorer som har störst påverkan på verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden 2025-2027. Detta utifrån förändringar i omvärlden och i den egna verksamheten.

I ärendet redovisas verksamhetens utveckling de senaste åren, analyser gällande de kommande årens utveckling samt konsekvenser för staden. Ärendet redovisar också strategiska satsningar som bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål under den kommande treårsperioden samt prioriteringar, som bedöms behöver göras de kommande åren. Nämndens analys av den kommande utvecklingen inom sina verksamhetsområden utgör underlag i stadens budgetarbete.

Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 240319.

Förslag till beslut

1. Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

2. Vice ordföranden Johan Kling (C) yrkade att nämnden skulle bifalla Centerpartiets förslag till beslut enligt nedan:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppdra åt förvaltningen att återkomma med ett förslag till inriktning utifrån Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige.
3. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiets vision för Stockholm är en grön, modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och företagare.

Stockholm har stora utmaningar. Utanförskapet på vissa platser är stort, kriminaliteten växer och Stockholm och Sverige befinner sig i en eskalerande våldsspiral orsakad av kriminella nätverk. Gängen måste bort från Stockholms gator. Det är svårt att hitta bostad, det är brist på både förskollärare och förskoleplatser och vi kämpar med att hinna bygga skolor i den takt vi behöver. Stockholms skolor är dessutom hårt pressade av en stram ekonomi vilket fått stora konsekvenser. Planbristen försvårar för barn och ungdomar att idrotta och få en meningsfull fritid. Dessa utmaningar ser vi även lokalt. Stockholm utgörs av lokalsamhällen. Vi måste värna dessa och skapa stadsdelar med egna identiteter, levande centrum och kvarter.

Försörjning genom eget arbete är avgörande för att människor ska få möjlighet att leva självständiga liv, och förverkliga sina drömmar. Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat, för det ett bättre företagsklimat är en nödvändighet för att fler stockholmare ska kunna komma i arbete. Vi behöver också se till att Stockholms företag har tillgång till rätt yrkeskunskap. Idag är det ett problem att flera branscher inte har tillgång till den kompetens de behöver för att växa och flera av dem behöver högkvalificerad arbetskraft från hela världen. Stockholm ska vara ett nationellt och internationellt föredöme för snabb etablering av nyanlända på arbetsmarknaden. Vägen till arbete och kunskaper i svenska ska vara kort, så att människor snabbt kommer in i egen försörjning.

I Centerpartiet tror på alla människors förmåga att själva forma sin egen framtid. Det viktigaste är inte varifrån du kommer, utan var du är på väg. Centerpartiet vill staka ut en hoppfull väg framåt för ett Stockholm som håller ihop. I övrigt hänvisar vi till Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige för vilka prioriteringar som bör ligga till grund för planeringen för perioden 2025-2027.

3. Ledamoten Per Rosencrantz m.fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla Moderaternas förslag till beslut enligt nedan:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut med hänvisning till Moderaternas budgetförslag för 2024.
2. Att därutöver anföra följande:

Först och främst vill Moderaterna uttrycka uppskattning till nämnden för ett välutformat budgetunderlag som tydligt beskriver de utmaningar nämnden står inför. En betydande grupp medborgare står långt från arbetsmarknaden, samtidigt som det råder personalbrist inom många yrken i näringslivet och offentlig sektor.

En orsak till kompetensbristen är att alltför få väljer en gymnasial yrkesutbildning. I Stockholms stad studerar endast omkring 13

procent av gymnasieeleverna på yrkesprogram, jämfört med riksgenomsnittet på 29 procent. Detta understryker vikten av att utöka arbetsmarknadsnämndens satsningar på vuxenutbildning. En annan orsak till problemen är bristande språkkunskaper. Enligt nämndens budgetunderlag har andelen utlandsfödda inom yrkesvux ökat från 46 procent till 58 procent under det senaste decenniet. Detta medför svårigheter i förståelsen av svenska, vilket påverkar undervisningsmetoderna. Nästan var fjärde elev behöver extra stöd. För att yrkesutbildningarna ska vara effektiva måste även SFI fungera väl.

Moderaterna understryker vikten av arbetslinjen i Stockholm, där individer som kan bör sträva efter självförsörjning. Arbetsmarknadsnämnden bör säkerställa hög kvalitet och genomströmning i utbildningarna samt ge nödvändigt stöd till de som behöver ekonomiskt bistånd för att bli arbetsföra och delaktiga i samhället samt lära sig svenska. För att motverka långtidsarbetslöshet och socialt utanförskap bör kraven på biståndsmottagare stärkas och kontrollen över felaktiga utbetalningar förbättras.

I Socialdemokraternas verksamhetsplan för 2024 framgår det att andelen vuxenutbildningar i egen regi ska öka. Tidigare har Moderaterna uttryckt oro över att en ökad andel utbildningar i egen regi medför ökad riskexponering för staden, vilket även bekräftas i budgetunderlaget: "Expansionen av egenregin innebär ökad riskexponering. Fluktuerande elevvolymen innebär större ekonomisk risk och kan ge stort genomslag snabbt."

Erfarenheter från andra kommuner visar att kostnaderna kan öka snabbt vid en sådan förändring. Detta är ytterligare ett skäl att ha en pragmatisk syn på frågan om driftsform. Vi anser att det inte är driftsformen som är avgörande, utan resultatet av utbildningarna.

Vi hänvisar i övrigt till Moderaternas budgetreservation.

4. Ledamoten Christina Tufvesson (L) yrkade att nämnden skulle bifalla Liberalernas förslag till beslut enligt nedan:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppdra åt arbetsmarknadsförvaltningen att återkomma med förslag till inriktningsbeslut i enlighet med vad som nedan anförs.

Liberalismens viktigaste värdering är frihet och alla människor har rätt att leva ett liv i frihet. För oss liberaler innebär det inte bara att man kan göra vad man vill utan att man också har kapacitet att styra över sitt eget öde. En egen försörjning, ett eget arbete, är en av de viktigaste förutsättningarna för verklig frihet. Målet för en liberal

arbetsmarknadspolitik är att se till att så många stockholmare som möjligt har rätt kompetens för att kunna ta ett arbete.

Liberalerna har lämnat ett eget förslag till budget för Stockholms stad kommande år. Det är en budget som värnar frihet och den enskilde individens rätt att själv få bestämma över sitt liv även när det gäller de frågor som faller under arbetsmarknadsnämnden.

Stockholm är inte bara en stad i världen utan en världsstad. Arbetskraftsinvandring är bra för Stockholms ekonomi och välfärd. Så det ska vara lätt att driva företag här och det ska vara enkelt för företag att anställa människor från andra länder och attraktivt för människor med nyckelkompetens att välja Stockholm.

Vilka utbildningar som kommer att behövas kan vara svårt att överblicka och det råder brist på arbetskraft hos många företag, samtidigt som det finns många individer som är arbetslösa. Det tyder på att det finns en matchningsproblematik på Stockholms arbetsmarknad. Vilka rekryteringsbehov som näringslivet har på kort och lång sikt bör tydligt styra vuxenutbildningens utformning. I detta syfte bör staden fördjupa sin dialog med företrädare för näringslivet i Stockholm.

Därför anser vi Liberaler att nära samverkan med näringslivet för fler kvalitativa jobb är viktigt.

Friheten att forma sitt eget liv ska gälla alla, även de som kanske har minst frihet och följaktligen störst behov av en egen försörjning, nämligen kvinnor som befinner sig långt från arbetsmarknaden. Därför är det viktigt för oss liberaler med stärkt samverkan mellan jobbtorgens uppsökande verksamhet mot kvinnor som befinner sig långt från arbetsmarknaden och stadsdelsmammornas verksamhet för att stötta just dessa kvinnor.

När det så gäller arbetsmarknadsförvaltningens förslag till budget för 2025 med inriktning 2026 och 2027 kan följande särskilt noteras.

Enligt detta förslag kommer vuxenutbildningen i egen regi att expandera, mer vuxenutbildning är i dag kommer alltså att drivas av staden i egen regi.

Vi Liberaler tror inte att vad som i praktiken verkar vara en sorts återkommunalisering av vuxenutbildningen i sig löser de problem som vuxenutbildningen står inför. Vi är pragmatiska i frågan om driftsform – arbetsmarknadsnämndens resurser ska användas effektivt med fokus på resultaten. En förutsättning för detta är samverkan med både privata och offentliga aktörer. Därför bör

kommunal vuxenutbildning kunna drivas i såväl privat som egen regi; det viktigaste är att den fungerar väl och ger bra resultat.

Men för oss Liberaler handlar det också om individens frihet att få utöva valfrihet när det gäller val av vuxenutbildning. Att utifrån egna preferenser välja mellan vuxenutbildningar med olika profil och geografiskt läge. Att genom sina individuella val få sätta lite press på de som driver vuxenutbildning så att dessa ständigt försöker förbättra sig genom kreativa och innovativa lösningar.

Vidare anges att behovet av gymnasieutbildad yrkeskompetens är stor och väntas öka. Det är viktigt att arbetet med kompetensförsörjningsfrågor sker i tät och nära dialog med presumtiva arbetsgivare, såväl privata som offentliga, så att de utbildningar som anordnas faktiskt leder till anställning.

I övrigt hänvisar vi till vår budgetreservation i kommunfullmäktige.

5. Ledamoten Ann-Christine Carlberg (SD) yrkade att nämnden skulle bifalla Sverigedemokraternas förslag till beslut enligt nedan:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med ett underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027 utifrån Sverigedemokraternas skuggbudget 2024.
3. Att därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna har i sin skuggbudget för 2024 redogjort för våra visioner, mål och inriktningar. För att genomföra detta ska förvaltningen återkomma till nämnden med ett omarbetat underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027.

Beslutsgång

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Johan Kling (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för Centerpartiets förslag till beslut.

Ledamoten Per Rosencrantz (M) anmälde att närvarande M-ledamöter reserverade sig mot beslutet till förmån för Moderaternas förslag till beslut.

Ledamoten Christina Tufvesson (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för Liberalernas förslag till beslut.

Ledamoten Ann-Christine Carlberg (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- AMF 2023/655-9 Underlag för budget 2025 med inriktning 2026 för arbetsmarknadsnämnden
- AMF 2023/655-10 Bilaga-AmN 2025-2027
- AMF 2023/655-11 Bilaga- 191 LFP2024
Arbetsmarknadsnamnden

§ 10**Yttrande över remiss av Kommunikationsprogram för Stockholms stad**

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/112

AMF 2024/212

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet Remiss av Kommunikationsprogram för Stockholms stad till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Stadens senaste styrdokument för kommunikationsfrågor, Kommunikationsprogram för Stockholms stad 2017–2022, ska ersättas med nytt styrande dokument för nämnders och bolagsstyrelser kommunikationsarbete.

Programmet ska stärka nämnders och bolagsstyrelser förmåga till ändamålsenlig och effektiv kommunikation som bidrar till förtroendet för och tilliten till Stockholms stad. Det ska även underlätta för ett kommunikationsarbete som medverkar till säkerställandet av offentlighetsprincipens innebörd om allmänhetens och medias rätt till insyn och tillgång till information om kommunens verksamhet.

Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 240411.

Förslag till beslut

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) fann, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- AMF 2024/212-2 Yttrande över remiss av Kommunikationsprogram för Stockholms stad

- AMF 2024/212-1.1 KS tjänsteutlåtande över Kommunikationsprogram för Stockholms stad, KS 2024/112
- AMF 2024/212-1.2 Kommunikationsprogram för Stockholms stad

§ 11

Yttrande över remiss av Riktlinjer i stadens arbete mot våldsbejakande extremism

Remiss från kommunstyrelsen dnr KS 2024-76

AMF 2024/250

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet Riktlinjer i stadens arbete mot våldsbejakande extremism, dnr KS 2024/76 till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att riktlinjerna för stadens arbete mot våldsbejakande extremism har en särskilt god struktur som på ett föredömligt sätt beskriver de olika områdena där arbete sker samt vilka som är de ansvariga fack- och stadsdelsförvaltningar inom respektive område.

Arbetsmarknadsnämnden föreslås hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 240411.

Förslag till beslut

1. Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

2. Ledamoten Per Rosencrantz m.fl. (M) yrkade att nämnden skulle bifalla Moderaternas förslag till beslut enligt nedan:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra:

Revisionen av stadens riktlinjer mot våldsbejakande extremism görs med bakgrund av att Sverige befinner sig i ett förhöjt hotläge och vikten av ett effektivt arbete mot extremism är angeläget och prioriterat. Det är bra att riktlinjerna ges en tydligare struktur och att den ligger i samklang med stadens övriga relevanta styrdokument så som trygghets- och säkerhetsprogrammet. Det är också viktigt att

riktlinjerna harmoniserar med den nationella strategin mot våldsbejakande extremism och terrorism.

I arbetet mot våldsbejakande extremism är det många professioner som arbetar inom stadens verksamheter som berörs. Det är därför angeläget att riktlinjerna är väl förankrade bland medarbetare där ansvarsfördelningen och uppföljning är tydlig för alla inblandade parter. Det ska inte vara meningen att exempelvis en lärare övertar en socialsekreterares ansvar och roll och vice versa. Riktlinjerna behöver därför aktivt följas upp i praktiken så att dokumentet uppfyller sitt syfte.

Det är också angeläget att det finns fungerande strukturer för informationsdelning mellan berörda parter i arbetet mot våldsbejakande extremism. Här blir en ny huvudregel i sekretesslagstiftningen särskilt viktigt för att underlätta utbytet av information kring individer där stadens medarbetare noterar en höjd risk för radikaliserings eller att involveras i extremistiska miljöer.

De individer som hyser extremistiska värderingar kan ha olika bakgrund och kan vara verksamma även inom kommunala verksamheter. Sedan 2022 har Stockholms stad också en visselblåsarfunktion där allvarliga oegentligheter och missförhållanden, som brott mot lagar och allvarliga avsteg från stadens styrande dokument, kan anmälas. Det som rapporteras ska ha uppstått eller högst sannolikt komma att uppstå i den verksamhet som du som rapportör är verksam i.

Det är viktigt att det finns ett allmänintresse av att missförhållandet kommer fram. Exempelvis ekonomisk brottslighet, korruption, mutor och jäv. Det kan också röra sig om miljöbrott eller säkerhetsrisker rörande liv och hälsa. Riktlinjerna saknar helt formuleringar kring hur funktionen kan användas för att rapportera och slå larm om incidenter och individer som kan utgöra en fara och risk för Stockholm och stockholmarna.

3. Ledamoten Christina Tufvesson (L) yrkade att nämnden skulle bifalla Liberalernas förslag till beslut enligt nedan:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra följande:

Den högerextrema miljön i Sverige genomgår just nu en förändring där olika former av aktivism såsom flygbladsutdelning, torgmöten och annat minskar, medan så kallade kampförberedande aktiviteter ökar kraftigt – träning för att använda våld i politiskt syfte. Nordiska Motståndsrörelsen (NMR) som tidigare varit tongivande har försvagats och splittrats i takt med att en ny typ av aktörer etablerat sig – aktivklubbarna. Aktivklubbarna är en del av en

global våldsinriktad rörelse som fokuserar på fysisk träning och att bygga våldsförmåga.

Det är just synen på manlighet som nu bidrar till de högerextrema aktivklubbarnas ökade möjlighet att attrahera unga pojkar och män. Det pågår en generell värdeförskjutning i samhället som lyfter fram den starke mannen. En riktig man ska vara stor, stark och farlig. Han är mannen i huset och bestämmer över kvinnor. Och det är inte bara högerextrema krafter som sprider det budskapet utan även influerare som Andrew Tate, som fått en massiv följarskara världen över genom att sälja in konceptet om den starke mannens rätt. Det är inte heller enbart högextremister som ser möjligheter att rekrytera unga när den här sortens värderingar fått fäste. Unga pojkar och män som tillskansat sig värderingar som lyfter fram våld som något önskvärt och manligt är generellt i högre riskzon för att radikaliserar. De extremistiska miljöerna inspirerar och inspireras ofta av varandra och samma maskulinitetsförhärligande värderingar förekommer i såväl islamistiska, gängkriminella som fotbollshuliganrelaterade grupperingar.

Men högerextrema aktivklubbar och Andrew Tate är bara ytterligheter av en generell värdeförskjutning i samhället. Vi ser hur trender som ”soft girl” eller ”tradwife” sprider sig och får fäste, en önskan hos unga tjejer att bara vara hemma och överlåta försörjning och ansvar till en man. Likaså rapporterar skolor om hur trakasserier mot hbtqi-personer ökar, personer som inte passar in i konservativa uppfattningar om vad som är rätt sätt att vara. Det förekommer även att föräldrar alltmer försvarar sina barns påhopp. Så kallade traditionella familjer lyfts fram som ett ideal.

Med anledning av detta anser vi att stadens riktlinjer för att arbeta mot våldsbejakande extremism också måste lyfta fram värderingsarbetet i våra verksamheter, utöver de demokratiska värderingar som redan nämns. Yrkesverksamma som kommer i kontakt med i synnerhet barn, unga och unga vuxna- genom förskola, skola, fritid, vuxenutbildningar och verksamheter kopplade till Jobbtorg – behöver vara uppmärksamma på den här typen värderingar och riskerna de medför för ytterligare radikalisering.

4. Ledamoten Ann-Christine Carlberg (SD yrkade att nämnden skulle bifalla Sverigedemokraternas förslag till beslut enligt nedan:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Stadens arbete riktas mot våldsbejakande extremism som är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål.

Det finns huvudsakligen tre extremistmiljöer: den våldsbejakande högerextremistiska, den våldsbejakande vänsterextremistiska och den våldsbejakande islamistiska miljön.

Att stadens arbete fokuserar på dessa miljöer beror på att Säkerhetspolisen bedömer att det inom dessa finns individer och grupper som anser det legitimt att begå brott med målet att förändra rådande samhällsordning i Sverige. De utgör ett hot mot demokratin och individens möjligheter att utöva sina demokratiska fri- och rättigheter.

Riktlinjerna täcker i stor utsträckning in extremistmiljöer och dess kringliggande problem samt möjliggörande förutsättningar. Det finns några delar i riktlinjerna som vi anser bör förtydligas för att inte missa målet med arbetet mot de tre extremistmiljöerna och för att belysa de kontextuella riskfaktorerna.

Under rubriken Arbete mot extremistisk propaganda bör Exempel på metoder och arbetssätt förtydligas för att säkerställa förståelsen för att alternativa fakta eller falsk informationsspridning är en betydande del i de flesta extremistmiljöer. Nyligen har Sverige som land och socialtjänsten som instans fått utstå en enorm propagandaattack med så kallade fake news eller alternativa fakta avseende den så kallade LVU-kampanjen. Vilket gav upphov till ett flertal stora säkerhetsrisker och som tillsammans med ett antal koranbränningar resulterade i uppmaningar från de radikala islamistmiljöerna runt om i världen att attackera Sverige och svenskar. Bland annat mördades två svenskar i Bryssel och anställda inom socialtjänsten över hela landet har fått utstå enorm press på grund av hotnivån i samband med LVU-kampanjen.

Samtidigt har vi grupper som kan klassas under våldsbejakande autonomis där den autonoma vänstern och diverse miljö-/djurrättsaktivister anser att olagliga metoder och viss våldsanvändning är accepterat under föreställningen att en grupp behöver skyddas mot förtryck eller accelerationism som definieras som en extremistisk politisk strategi som med hjälp av våld och

terror försöker påskynda en förment förutbestämd samhällskollaps för att kunna inrätta ett idealsamhälle.

I Sverige och i flera andra länder har vi ett stort problem med extremistiska klimatrörelser som ger sig på vår infrastruktur, företag och personer med syfte att skada, förstöra och/eller sabotera. Också här är det viktigt att tidigt bekämpa propaganda och alternativa fakta.

Därmed anser vi att följande korrigeringsåtgärder bör göras under Arbete mot extremistisk propaganda – Exempel på metoder och arbetsätt för att tydliggöra all form av extremistisk propaganda, slagord och alternativa fakta ska kunna bemötas:

Exempel på metoder och arbetsätt:

- Främja demokratiska värderingar på t.ex. skolan och arbeta utifrån demokratiska processer.
- Väva in ämnesspecifika digitala kunskaper kring källkritik och källtillit i undervisningen.
- Stärka medarbetare och föräldrar i hantering av högerextremistiska, vänsterextremistiska och islamistiska uttalanden och alternativa fakta.
- Undervisa och lyfta samtal och diskussioner kring komplexa och kontroversiella frågor med elever. Säkerställa att diskussionerna sker i en klassrumsmiljö där alla elever känner sig trygga.

Beslutsgång

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Ledamoten Per Rosencrantz m.fl (M) anmälde att samtliga närvarande M-ledamöter reserverade sig mot beslutet till förmån för Moderaternas förslag till beslut.

Ledamoten Christina Tufvesson (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för Liberalernas förslag till beslut.

Ledamoten Ann-Christine Carlberg (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Särskilt uttalande**Vice ordförande Johan Kling (C) lämnade följande särskilda uttalande.**

Centerpartiet välkomnar revideringen av riktlinjerna för Stockholms stads arbete mot våldsbejakande extremism. Det är nödvändigt att staden hela tiden uppdaterar sina arbetssätt för att kunna svara upp mot den ständigt förändrade hotbilden - och vi anser att programmet till mångt och mycket är bra.

Vi kan dock konstatera att programmet saknar ett tydligt fokus på att öka kunskapen hos unga människor, för att de ska kunna stå emot radikala rörelser och antidemokratiska krafter. Vi vill att fler skolor, ideella organisationer och idrottsrörelser ska ges särskilda resurser för sitt viktiga arbete i människors vardag, för utbildningar om extremism och till exempel möjliggöra hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser. Centerpartiet satsar 2 miljoner mer än vänsterstyret i budgeten för 2024 för ett förstärkt arbete mot rasism, antisemitism, antiziganism, islamofobi och våldsbejakande extremism. Vi vill också se tydligare rekommendationer och stöd till lärare, annan skolpersonal och handledare vid feriearbeten kring att kontakta och arbeta nära vårdnadshavare och socialtjänst när barn och unga visar tecken på extremism och radikalisering. Genom bra utbildning, ett rikt fritidsliv och tidigt samordnade insatser kan vi bygga trygga ungdomar, som själva förmår att göra bra vägval som leder bort från utanförskap och kriminalitet. Här finns det möjlighet för kommunens feriearbeten att vara ett verktyg för att fånga upp unga i riskmiljö. Dels genom att erbjuda yngre ungdomar, men även genom att använda stadens feriearbeten mer riktat.

Anhöriga till människor i destruktiva miljöer bär ofta ett stort ansvar, och är nyckelpersoner i stödet för individer som söker sig bort från våldsbejakande extremism. Centerpartiet vill därför förstärka stödet till anhöriga, både för att främja det förebyggande arbetet men också för att anhöriga ska orka finnas för den närstående som väljer att byta bana.

Stycket gällande internet, sociala mediers och online-spelplattformars roll innehåller relevant information, samtidigt saknas tydlighet kring hur staden ska förhålla sig till dessa plattformar - som vi vet har en central roll i spridningen av extremistisk propaganda. Även här hade Centerpartiet velat se mer utbildningsinsatser för barn såväl som för vuxna i att identifiera och värja sig mot extremistisk påverkan.

Handlingar i ärendet

- AMF 2024/250-2 Yttrande över remiss av Riktlinjer i stadens arbete mot våldsbejakande extremism, KS 2024/76
- AMF 2024/250-1.2 KS tjänsteutlåtande över Riktlinjer i stadens arbete mot våldsbejakande extremism, KS 2024/76
- AMF 2024/250-1.1 Riktlinjer i stadens arbete mot våldsbejakande extremism, KS 2024/76-bilaga till remiss

§ 12**Yttrande över remiss av Växla yrke som vuxen – en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16)***Remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/339.*

AMF 2024/371

Beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Växla yrke som vuxen – en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16) till arbetsmarknadsnämnden för yttrande. I betänkande lämnas flera förslag för att göra yrkesutbildningen inom kommunal vuxenutbildning mer effektiv och bättre anpassad efter behoven på arbetsmarknaden och hos individer. Bland annat föreslås inrättandet av en ny yrkesutbildning för vuxna på gymnasial nivå, yrkesskolan. Utredningen föreslår även att elever bör kunna mottas och antas till en sammanhållen yrkesutbildning, att statsbidragen för yrkesvux görs mer långsiktiga, flexibla och höjs, förändringar av lärlingsutbildningen för att göra den mer attraktiv samt möjlighet till extra tilldelning av statsbidrag för yrkesvux till kommuner med särskilt stora behov av utbildning.

Utredningen lämnar också vissa förslag, bland annat på vidare utredningar, vad gäller elevers rätt till stöd i komvux, underlättande av studier för elever med funktionsnedsättning samt underlättande av övergångar till arbetsmarknaden för elever inom anpassad utbildning. Slutligen föreslås att rätten till prövning stramas upp samt att en delegation inrättas med uppdrag att implementera, följa upp och utvärdera nya reformer inom gymnasial yrkesutbildning för vuxna.

Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 240411.

Förslag till beslut

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Arvid Vikman Rindevall (S) fann, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- AMF 2024/371-2 Yttrande över remiss av Växla yrke som vuxen- en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16)
- AMF 2024/371-1.2 Växla yrke som vuxen - en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16)

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Anders Johan,Kling	2024-04-25
Nils Arvid,Vikman Rindevall	2024-04-25